

ArkivsakID:	
Dato:	27.08.2024

Forslag til

Kommuneplanens samfunnsdel 2024-2035

Utkast til Regionalt Planforum

Innhold

Innledning	2
Kommuneplanen.....	3
1 Visjon, verdier og mål	3
2 Fremtidsbilde av Nord-Fron i 2035.....	4
3 Satsingsområder i kommende kommuneplanperiode	4
3.1 Satsingsområde: Tjenestetilbud.....	4
3.1.1 I 2036 har Nord-Fron kommune robuste tjenester og fagmiljø.....	4
3.1.2 I 2036 er helse- og omsorgstjenestene i Nord-Fron kommune tilpasset den enkeltes behov	4
3.1.3 I 2036 har Nord-Fron stimulerende og trygge oppvekstvilkår for barn og unge	4
3.2 Satsingsområde: Levekår.....	5
3.2.1 I 2036 opplever innbyggerne i Nord-Fron inkludering og tilhørighet til kommunen	5
3.2.2 I 2036 har Nord-Fron kommune effektive tiltak for forebygging av problemer knyttet til psykisk sykdom og rus	5
3.3 Satsingsområde: Næringsutvikling	6
3.3.1 I 2036 er Nord-Fron er en attraktiv kommune for næringsutvikling	6
3.3.2 I 2036 har Nord-Fron har et aktivt, offensivt og nyskapende landbruk	6
3.3.3 I 2036 har Nord-Fron økt fornybar kraftproduksjonen.....	6
3.4 Satsingsområde: Beredskap.....	7
3.4.1 I 2036 er Nord-Fron kommune beredt for å håndtere et våtere, varmere og villere klima	7
3.4.2 I 2036 er kritisk infrastruktur sikret.....	7
3.4.3 I 2036 forvalter Nord-Fron naturverdiene med en bærekraftig balanse mellom bruk og vern.....	7
3.5 Satsingsområde: Attraktivitet.....	7
3.5.1 I 2036 er Nord-Fron et levende og inkluderende samfunn som tiltrekker seg både innbyggere og besøkende.....	7
3.5.2 I 2036 er tilbudet om kollektiv transport forbedret	8
4 Arealstrategi.....	8
Nord-Fron kommune skal arbeide for.....	8
5 Vedlegg	9
5.1 Arealstrategi - utdypning.....	9
(under arbeid).....	9
5.2 Planoversikt.....	9
5.3 Faktasamling.....	9

Innledning

Nord-Fron kommune ligger sentralt plassert midt i Gudbrandsdalen, midt mellom Oslo, Trondheim og Sunnmøre. Nasjonal transportåre som riksvei E6 og Dovrebanelen for tog passerer gjennom kommunen. Gudbrandsdalslågen renner gjennom kommunen, elva som fører vann fra de store fjellområder ned til Mjøsa og videre ut i Glomma.

Vi er **5 586 innbyggere** i 1.kvartal 2024. Folketallet har gått ned med 352 personer siden 2014 og ssb¹ forventer en ytterligere reduksjon med 166 innbyggere frem til 2030. Det er en aldrende befolkning.

Vinstra er administrasjonssenter med blant annet kommunehus, jernbanestasjon, kollektivterminal, barne- ungdoms- og videregående skole samt aldershem. Ca 70 % av innbyggerne bor på Vinstra med omland.

Kvam er et tettsted nord i kommunen med blant annet barneskole. Ca. 22 % av innbyggerne er tilknyttet Kvam.

Skåbu er et tettsted vest i kommunen med blant annet barneskole. Skåbu er Norges høyestliggende bygd på ca 850 moh. Ca 8 % av innbyggerne er tilknyttet Skåbu.

Av **fjell-/hytteområder** nevnes Kvamsfjellet, Sødorpfjellet, Fefor og Skåbu.

Av **eiendommer** er det 2 730 boliger, 635 landbrukseiendommer og 2 540 hytter registrert hos ssb.

Kommuneplanen

- ✓ **Samfunnsdelen** vektlegger viktige utfordringer knyttet til samfunnsutvikling, og synliggjør de strategiske valgene kommunen tar for utviklingen av Nord-Fron som samfunn og som organisasjon. Samfunnsdelen viser de overordna målene for kommunen de kommende 12 årene.
- ✓ **Handlingsdelen** revideres årlig og er utgjøres av kommunens *Handlings og Økonomiplan*. Den spesifiserer resultatmål og/eller tiltak som skal prioriteres og gjennomføres i et 4-årsperspektiv for å følge opp de overordna målene i samfunnsdelen. Budsjett og økonomiplanen er kommunens viktigste verktøy for å sikre god økonomisk planlegging og styring.
- ✓ **Arealdelen** er for hele kommunen og viser sammenhengen mellom framtidig samfunnsutvikling og arealbruk. Arealdelen utarbeides i egen prosess som følge av valg i samfunnsdelen.

1 Visjon, verdier og mål

Visjon

Nord-Fron skal være det attraktive midtpunkt i Gudbrandsdalen!

Verdier

Synlig

Gjennom åpen og aktiv tilstedeværelse kommuniserer vi ut hva vi står for.

Vi er en kommune som aktivt engasjerer oss i lokalsamfunnet, lytter til innbyggernes behov, og arbeider transparent for å skape tillit og forståelse for våre beslutninger og tjenester.

Stolt!

Vår identitet gjennom historie, kultur, natur og samfunn gir oss motivasjon til

sammen å utvikle vårt samfunn. Vi feirer vår unike arv og mangfoldige kultur, samtidig som vi inspirerer hverandre til å skape en fremtid vi alle kan være stolte av, gjennom innovasjon, samarbeid og bærekraftig utvikling.

Solid

Trygghet, bærekraft og kvalitet gjør oss til en inkluderende og stabil kommune som er til å stole på. Vi bygger et robust og inkluderende samfunn basert på gjensidig respekt, langsiktig planlegging og effektiv ressursforvaltning, for å sikre trygghet og livskvalitet for alle våre innbyggere.

¹ Ssb: Statistisk sentralbyrå

2 Fremtidsbilde av Nord-Fron i 2035

I årene frem til 2035 har det vært stabilt innbyggertall i Nord-Fron kommune. Alle blir godt ivaretatt.

3 Satsingsområder i kommende kommuneplanperiode

For å nå fremtidsbildet er det definert noen utvalgte satsingsområder:

3.1 Satsingsområde: Tjenestetilbud

Nord-Fron skal utvikle sine tjenester i tråd med overordna krav og lokale behov. Utviklingen skal gjøres ved bruk av de mest egna metoder, systemer og tjenester som er tilgjengelige og sikre.

3.1.1 I 2036 har Nord-Fron kommune robuste tjenester og fagmiljø

Slik gjør vi det ...

- Nord-Fron kommune har en fremtidsrettet arbeidsgiverstrategi som har bidratt til å beholde, utvikle og tiltrekke kompetente og motiverte medarbeidere.
- Nord-Fron kommune har fokus på tydelig ledelse, riktig kompetanse og høyt nærvær.
- Nord-Fron kommune har utviklet våre tjenester gjennom involvering og innovasjon.
- Nord-Fron kommune har vært offensive til å ta i bruk ny teknologi, som bl.a. Kunstig Intelligens, for å effektivisere tjenester.
- Nord-Fron kommune har etablert sterke partnerskap med andre kommuner for å sikre effektiv ressursutnyttelse og oppnå felles mål.
- Nord-Fron kommune har god økonomistyring som sikrer bærekraft og gode tjenestetilbud over tid.
- Nord-Fron kommune har etablert fleksible arbeidstidsløsninger og lagt til rette for å utnytte arbeidskraftreserven i samfunnet.

3.1.2 I 2036 er helse- og omsorgstjenestene i Nord-Fron kommune tilpasset den enkeltes behov

Slik gjør vi det ...

- Nord-Fron har variert og tilgjengelig botilbud tilpasset innbyggernes behov.
- Nord-Fron har tilbud som gjør at alle kan bo hjemme så lenge som mulig.
- Nord-Fron kommune har økt innsats på forebyggende helsetjenester, særlig innen rus og psykisk helse.
- Nord-Fron har et mangfoldig og inkluderende dagtilbud for ulike samfunnsgrupper.

3.1.3 I 2036 har Nord-Fron stimulerende og trygge oppvekstvilkår for barn og unge

Slik gjør vi det ...

- Nord-Fron har barnehager med høy faglig kompetanse.
- Nord-Fron kommune forebygger utenforskap og mobbing slik at alle opplever mestring, vennskap, trivsel og trygghet.
- Nord-Fron kommune har motiverende og variert undervisning i moderne skolebygg, som gir elevene et høyt læringsutbytte.

- d. Nord-Fron har gode hybeltilbud for tilreisende elever ved Vinstra vidaregåande skule.
- e. Nord-Fron kommune har et godt tverrfaglig samarbeid for å skape en trygg og god oppvekst for alle.

3.2 Satsingsområde: Levekår

Innbygger og besøkende skal oppleve at dette er et godt sted å bo og leve. Her er plass til alle uavhengig av alder, religion, økonomi og helse. Innflyttere og innvandrere blir godt integrert og føler seg velkomne.

3.2.1 I 2036 opplever innbyggerne i Nord-Fron inkludering og tilhørighet til kommunen

Slik gjør vi det ...

- a. Nord-Fron kommune arbeider aktivt og tverrfaglig for å hindre utenforskap.
- b. Nord-Fron kommune har etablert tilbud om aktivitet, arbeids- og kvalifiseringsplasser til de som står utenfor arbeid og utdanning.
- c. Nord-Fron kommune legger til rette for at innbyggere får fullført sin utdanning.
- d. Nord-Fron har gode møteplasser for mennesker i alle aldre.
- e. Nord-Fron har en mangfoldig og nyskapende frivillig sektor, og det er tilrettelagt for økt samarbeid mellom frivillige aktører og kommunen.
- f. Nord-Fron har idretts- og kulturtilbud som er tilgjengelige og attraktive for alle barn og unge uavhengig av økonomisk situasjon.
- g. Nord-Fron kommune tilrettelegger kommunale bygg til barn- og ungdomsaktivitet.
- h. Nord-Fron kommune har egen ungdomsklubb.
- i. I Nord-Fron er det gode, desentraliserte utdanningstilbud og det er tilrettelagt for livslang læring.

3.2.2 I 2036 har Nord-Fron kommune effektive tiltak for forebygging av problemer knyttet til psykisk sykdom og rus

Slik gjør vi det ...

- a. Nord-Fron kommune har vi tilgang til godt kvalifisert hjelp til forebygging og oppfølging av psykiske problemer eller rusproblematikk.
- b. I Nord-Fron har vi et godt samarbeid mellom ulike offentlige tjenester for å forebygge og følge opp problemer knyttet til rus.
- c. Nord-Fron kommune har en helsestasjon sentral i kommunens tidlige innsats.
- d. Nord-Fron kommune har gode holdningsskapende tilbud rettet spesielt mot barn og unge.

3.3 Satsingsområde: Næringsutvikling

I Nord-Fron er det forutsigbare betingelser for all næring. Her er det rom for utvikling og for å lykkes. Kommunen støtter opp under private eiendomsutviklere som ønsker å tilby nærings- eller boligtomter. Landbruk og fritidsboligsektoren lever godt side om side for felles benyttelse av våre naturområder. Vi ivaretar naturhensyn og har et redusert klimaavtrykk. Ren kraft er en del av vårt område.

3.3.1 I 2036 er Nord-Fron er en attraktiv kommune for næringsutvikling

Slik gjør vi det ...

- Nord-Fron har tilgjengelige, attraktive næringstomter på sentrale områder.
- Nord-Fron har nye energiparker som sikrer næringslivet tilstrekkelig med ren energi.
- Nord-Fron kommune har en strategi for grønne og smarte innkjøp.
- Nord-Fron har smarte og bærekraftige transportløsninger.
- Nord-Fron har et næringsliv som følger opp det grønne skifte.
- Nord-Fron støtter opp om kulturbaserte næringer.
- Nord-Fron har et aktivt kommunesenter for handel, næring, utdanning og kultur.
- Nord-Fron utvikler sitt kommunesenter gjennom prosjektet Vinstra 2046.

3.3.2 I 2036 har Nord-Fron har et aktivt, offensivt og nyskapende landbruk

Slik gjør vi det ...

- Nord-Fron kommune har eget landbrukskontor.
- Nord-Fron kommune har gode støtteordninger for landbruket.
- Nord-Fron kommune er pådriver og støttespiller for at landbruket tar i bruk ny teknologi og innovative løsninger.
- Nord-Fron har et godt samarbeid mellom landbruks- og rekreasjonsnæring, som har resultert i at vi er en foregangskommune for utvikling av nye, bærekraftige produkter og opplevelser.
- Nord-Fron har god balanse mellom hyttebygging og beitebruk i utmark.
- Nord-Fron kommune verner om dyrket og dyrkbar mark.
- Nord-Fron kommune har en god veterinærtjeneste.

3.3.3 I 2036 har Nord-Fron økt fornybar kraftproduksjonen

Slik gjør vi det ...

- Nord-Fron kommune er engasjert i bygging av Kåja kraftverk.
- Nord-Fron har flere energistasjoner under etablering.
- Nord-Fron støtter ny klimavennlig kraft uten nedbygging av naturen.

3.4 Satsingsområde: Beredskap

Nord-Fron har en velfungerende beredskap opp mot mulige krisesituasjoner. Vi er forberedt på de påvirkninger endring i klima og natur kan føre til.

3.4.1 I 2036 er Nord-Fron kommune beredt for å håndtere et våtere, varmere og villere klima

Slik gjør vi det ...

- Nord-Fron kommune har oppdatert og relevant beredskapsplan og ROS-analyse.
- Nord-Fron kommune har planer mot skred, flom og andre kriser forårsaket fra endring i klima.
- Nord-Fron kommune leder ikke overvann inn i det kommunale avløpsnettet.
- Nord-Fron kommune har sikret bolig- og næringsarealer mot flom- og skredfare. Nord-Fron
- Nord-Fron kommune har egne planer for krisebehandling i landbruket.

3.4.2 I 2036 er kritisk infrastruktur sikret

Slik gjør vi det ...

- Nord-Fron har sikker tilgang til rent drikkevann.
- Nord-Fron har forebygget og sikret mot forurensing av utslipp.
- Nord-Fron har sikret veier og annen infrastruktur mot flom- og skredfare.
- Nord-Fron kommune har planer og ROS-analyser for sikring av kritisk infrastruktur mot angrep fra fiendtlige aktører.
- Nord-Fron kommune er klare til å utøve vår rolle i det norske totalforsvaret.

3.4.3 I 2036 forvalter Nord-Fron naturverdiene med en bærekraftig balanse mellom bruk og vern

Slik gjør vi det ....

- Nord-Fron har gjennom arealplanlegging sikret viktige naturområder.
- Nord-Fron benytter arealregnskap og gjør bærekraftige tiltak der det er behov.
- Nord-Fron kommune jobber for å ivareta klima og miljø.

3.5 Satsingsområde: Attraktivitet

Sammen med gode tjenester, bra tilrettelegging, god infrastruktur, sikkerhet og beredskap fremstår Nord-Fronsom et attraktivt område for innbyggere, fritidsinnbyggere, næringsliv og gjester. Vår by og tettsteder fremstår som ryddige, grønne og innbydende. Kultur og idrett er også et kjennetegn med oss.

3.5.1 I 2036 er Nord-Fron et levende og inkluderende samfunn som tiltrekker seg både innbyggere og besøkende.

Slik gjør vi det ...

- Nord-Fron har et kompakt, trivelig og levende kommunesentrum med attraktive grøntområder.
- Nord-Fron har ny bru over Lågen for å knytte Vinstra sentrum sammen.

- c. Nord-Fron har tilrettelagt for myke trafikanter på tvers av vei, elv og jernbane.
- d. Nord-Fron har godt tilrettelagte kollektivknutepunkter med god parkeringsdekning.
- e. Nord-Fron har et variert boligtilbud både med hensyn til boligtype, eierform og lokalisering.
- f. Nord-Fron har kulturhus der kulturskole, kino og bibliotek er samlokalisert.
- g. Nord-Fron har idrettsanlegg med aktivitetstilbud for innbyggere i alle aldre.
- h. Nord-Fron synligjør og tilrettelegger alle våre tilbud for innbyggere og besøkende.
- i. Nord-Fron inkluderer og engasjerer fritidsbeboere.
- j. Nord-Fron er en foretrukket destinasjon som utgangspunkt for naturopplevelser og bærekraftig reiseliv.

3.5.2 I 2036 er tilbudet om kollektiv transport forbedret

Slik gjør vi det ...

- a. Nord-Fron jobber aktivt for flere avganger/stopp på jernbane og buss.
- b. Nord-Fron er pådriverer for etablering av smarte og bærekraftige transportløsninger slik at det er lettere å bo i distriktene.

4 Arealstrategi

Langsiktig arealstrategi er kommunens overordnede prinsipper for framtidig arealutvikling. Disse overordnede prinsipper legger føringer for arbeidet med kommuneplanens arealdel.

Den skal bidra til å sikre en helhetlig og langsiktig forvaltning av kommunens arealer, og bidra til å nå mål i samfunnsdelen.

Nord-Fron kommune skal arbeide for

- ✓ At all ny arealbruk og endra arealbruk skal vurderes opp mot effekten av sentrumsutvikling
- ✓ å legge til rette for boligbygging i dagens tettsteder uten at de utvides i omfang, primært som en fortetting.
- ✓ å tilrettelegg og utvikle næringsområdene. Detaljvarehandel skal plasseres innenfor definert sentrumssone.
- ✓ at totalareal avsatt til fritidsbolig ikke øker.
- ✓ å vurdere alle inaktive utbyggingsområder på nytt. (Bør det brukes uttrykk som planvask?)
- ✓ å prioritere tiltak for fellesskapet foran tiltak for enkeltpersoner. Hva menes egentlig her?
- ✓ å ikke ha utbygging i fareområder for flom, skred og vann på avveie (overvann)
- ✓ å forebygge mot hendelser på grunn av flom, skred, overvann mm.
- ✓ å trygge trafikkforholdene, spesielt for de myke trafikanter med gang- og sykkelveger.
- ✓ å sikre trygge skoleveier.
- ✓ å legge til rette for gående og syklende i hele kommunen.
- ✓ å stoppe nedbygging av dyrka og dyrkbar mark.
- ✓ å bevare vår natur, herunder myr, ved å redusere endringer av arealbruk som fører til tap av naturmangfold.
- ✓ et bærekraftig arealregnskap.

5 Vedlegg

5.1 Arealstrategi – utdypning

(under arbeid)

5.2 Planoversikt

5.3 Faktasamling

UTKAST